

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

Predsednik Državnega zbora

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	29 -05- 2015		
Šifra:	411-10/15-911		
Povezava:			
EPA:	547-VII	EU:	
Sign. zn.:			
Kratika:			

EVA: 2015-3330-0021

Številka: 00727-3/2015/8

Datum: 28. 5. 2015

Vlada Republike Slovenije je na 38. redni seji dne 28. 5. 2015 določila besedilo:

– Predloga zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – nujni postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predloga zakona obravnava po nujnem postopku, zaradi preprečitve težko popravljive posledice za delovanje države. Bistvo predlagane spremembe novele Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je v preprečitvi nepopravljivih posledic, ki bi sicer nastale v primeru, da se obdobje dopolnjevanja učne obveznosti, ki ga določa prehodna določba 11. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ne podaljša. V navedeni prehodni določbi je določeno, da se možnost dopolnjevanja učne obveznosti s 1. septembrom 2015 izteče. Nepodaljšanje obdobja kadrovske prilagoditve bi imelo vpliv na status zaposlenih v vzgoji in izobraževanju (kadrovske prestrukturiranje, ki ga ni mogoče izvesti takoj, ampak samo postopno). Slednje bi imelo tudi neposreden vpliv na državni proračun (izplačevanje odpravnin).

Nujni postopek je utemeljen, z dejstvom, da je vzgojno-izobraževalnim zavodom potrebno omogočiti potrebni čas za zakonsko ustrezno izvedbo izobraževalnega programa, ne da bi za to povečevali finančna sredstva, in za izvedbo ustreznega kadrovskega razvojnega načrta.

S predlagano spremembo je predvideno podaljšanje obdobja kadrovske prilagoditve, ki obsega možnost, da strokovni delavci, ki imajo v šoli sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas v obsegu polnega delovnega časa in jim ni mogoče zagotoviti zakonsko določenega obsega za poučevanje predmetov, za katere izpolnjujejo vse z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje, dopolnjujejo učno obveznost pri drugih predmetih. S predlagano spremembo se obseg dopolnjevanja učne obveznosti postopno zmanjšuje, in sicer v šolskem letu 2015/2016 ne sme presegati 40 odstotkov, v šolskem letu 2016/2017 ne več kot 30 odstotkov in v šolskem letu 2017/2018 ne več kot 20 odstotkov zakonsko določenega obsega učne obveznosti strokovnega delavca.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) določila, da bosta kot njeni predstavnici pri delu

Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje znanost in šport,
- dr. Andreja Barle Lakota, državna sekretarka, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Mag. Jaka Slokan
namestnik generalnega sekretarja

Priloga: 1

PREDLOG
2015-3330-0021
NUJNI POSTOPEK

ZAKON O SPREMEMBI
ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN
FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Ocena stanja na področju urejanja

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 79/03 – ZOFVI-D) je v prehodni določbi v 11. členu določil, da lahko delavci, ki imajo v šoli sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas v obsegu polnega delovnega časa, pa jim ni mogoče zagotoviti učne obveznosti v skladu s tem zakonom za poučevanje predmetov, za katere izpolnjujejo vse z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje, in je to potrebno zaradi nemotenega izvajanja vzgojno-izobraževalne dejavnosti, do 1. 9. 2010 dopolnjujejo učno obveznost pri drugih predmetih. Obseg dopolnjevanja iz prvega odstavka tega člena ne sme presegati 40 odstotkov predpisane učne obveznosti strokovnega delavca. Razlog za takšen ukrep je izhajal iz potrebe po prehodnem režimu zaradi sistemske spremembe postopnega uvajanja in umestitve izobraževalnega programa devetletne osnovne šole, s katero je bilo povezano veliko organizacijskih in kadrovskih prilagoditev.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 58/09 – ZOFVI-H) je zaradi ugotovitve, da je prilagoditev na nov sistem bolj zahtevna in terja več časa od prvotno zamišljenega, ter da tudi sistemska sprememba uvajanja inkluzije v vzgoji in izobraževanju zahteva prehodno obdobje, z 8. členom podaljšal zgoraj omenjeni ukrep do 1. 9. 2015.

V današnjem času se ugotavlja, da poleg uvajanja inkluzije v vzgoji in izobraževanju nekaj drugih sistemskih sprememb zadnjih let (uvajanje zgodnjega poučevanja prvega tujega jezika, uvajanje neobveznih izbirnih predmetov), zlasti v osnovnošolskem izobraževanju, še vedno zahteva kadrovske prilagoditve z nadaljnjim izobraževanjem.

Razlogi, s katerimi se utemljuje potreba po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi veljavnega predpisa

Razlog za sprejem zakona je, da se omogoči potrebno podaljšanje obdobja trajanja ukrepa za prilagoditev, a s postopnim ukinjanjem tega. Predvideno je postopno zmanjševanje možnosti za dopolnjevanje z nepopolno poklicno kvalifikacijo do izteka te možnosti s 1. septembrom 2018. Na ta način vzgojno-izobraževalni zavodi pridobijo čas za zakonsko ustrezno izvedbo izobraževalnega programa, ne da bi za to povečevali finančna sredstva, in za izvedbo ustreznega kadrovskega razvojnega načrta za obdobje, ko se predlagani prehodni režim izteče.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predlaganega zakona je:

- omogočiti potreben čas prehodnega obdobja za zagotovitev zakonsko ustrezne izvedbe izobraževalnega programa in izvedbe ustreznega kadrovskega razvojnega načrta.

2.2 Načela

Glavno načelo predlaganega zakona je:

- načelo postopne realizacije sistemskih sprememb.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitna rešitev, ki jo prinaša predlog zakona, je:

- vzgojno-izobraževalnim zavodom omogočiti potreben čas za zakonsko ustrezno izvedbo izobraževalnega programa, ne da bi za to povečevali finančna sredstva, in za izvedbo ustreznega kadrovskega razvojnega načrta za obdobje, ko se predlagani prehodni režim izteče.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog Zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja nima posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni potrebno zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Zakon ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Učitelji v različnih evropskih državah na različne načine vstopajo v poklic. Pogoji za zasedbo delovnih mest v izobraževanju so v državah OECD podobni na vseh ravneh izobraževanja, tako za splošno kot za poklicno izobraževanje. Po podatkih poročila OECD Education at a Glance 2014 (EAG 2014, str. 502) v 25 državah od 35 z razpoložljivimi podatki o tem vprašanju lahko učitelji takoj po zaključenem začetnem izobraževanju za učitelje začnejo poučevati v šolah na primarni in sekundarni ravni, enako velja tudi za 24 od 34 držav na predšolski ravni.

5.1. Češka

Strokovni delavci v šolah so opredeljeni v zakonu o strokovnih delavcih (Zákoně o

pedagogičkih pracovních), ki med drugim določa, da so strokovni delavci zaposleni pri pravni osebi, ki izvaja izobraževalni program (šola) ter tudi pogoje za vse vrste strokovnih delavcev in specifikacije posameznih poklicnih kvalifikacij. Učitelji v osnovni in srednji šoli na Češkem morajo imeti izobrazbo druge stopnje (*Master*). Učitelji prve stopnje osnovne šole (1.-5. razred) so usposobljeni za poučevanje vseh predmetov, učitelji ostalih ravni pa so lahko usposobljeni za poučevanje več predmetov (večinoma so za dva) ali pa tudi le za en predmet (npr: učitelji jezikov, različnih predmetov s področja umetnosti, strokovnih predmetov ali praktičnega pouka). Vendar pa so učitelji, ki so končali pedagoške študijske programe, usposobljeni za poučevanje vseh predmetov na določeni ravni, ne glede na njihovo usmeritev. Zakonodaja opredeljuje tudi nekatere izjeme pri zaposlovanju učiteljev – od leta 2015 lahko ravnatelj šole pod določenimi pogoji prizna poklicno kvalifikacijo osebam, ki ne izpolnjujejo z zakonom določenih pogojev, so pa priznani strokovnjaki na svojem področju. Ti učitelji lahko poučujejo le za polovični delovni čas in drugi del časa izvajajo dejavnosti s svojega strokovnega področja (uprizoritvena umetnost, umetniško ustvarjanje, treniranje ipd.). Zakon prav tako določa izjeme za starejše učitelje, ki ne izpolnjujejo z zakonom predpisanih pogojev in so že dalj časa zaposleni v šolah, za učitelje predmetov, za katere ni na voljo študijskih programov (strokovni predmeti) ter daje šoli možnost, da zagotovi nemoten potek izobraževalnega procesa za določen čas tudi z učitelji, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev. Ravnatelj je odgovoren za kakovost pouka na šoli.

5.2. Finska

Zakon določa kvalifikacije učiteljev (*Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista*). Učitelji v osnovni in splošni srednji šoli morajo imeti izobrazbo druge stopnje (*Master*), v poklicnih in strokovnih ter tehniških (v nadaljevanju: poklicnih) srednjih šolah pa druge ali prve stopnje (*Master* ali *Bachelor*). Po podatkih Eurydice omrežja je v letu 2013 v osnovni šoli 95 % učiteljev razrednega pouka (1.-6. razred) in 90 % učiteljev predmetnega pouka (7.-9. razred) ter v splošni srednji šoli 95 % in v poklicnih srednjih šolah 78 % učiteljev izpolnjevalo zakonsko predpisane pogoje. Učitelji razrednega pouka so usposobljeni za poučevanje vseh predmetov od 1.-6. razreda, predmetni učitelji pa lahko poučujejo en ali več predmetov v osnovni (7.-9. razred) ali splošni srednji šoli ali poučujejo v programih za odrasle in splošne predmete v poklicnih srednjih šolah. Izvajalci izobraževanja so odgovorni za zaposlovanje učnega osebja. Določajo tudi vrsto in število potrebnih delovnih mest. Prosta delovna mesta so javno objavljena. Vsaka lokalna oblast, skupna medobčinska oblast ali zasebni izvajalec se lahko odloči, kateri organ je odgovoren za zaposlovanje novih učiteljev. To je lahko odbor za izobraževanje, občinski svet, svet šole ali v primerih začasnih nadomestnih zaposlitev ravnatelj. Izvajalci izobraževanja določijo kriterije, ki se upoštevajo v izboru. Cilj je, da se izbere osebo, ki izpolnjuje tako z zakonom predpisane pogoje in je hkrati primerna za razpisano delovno mesto.

5.3. Hrvaška

Učitelji v javnih šolah so javni uslužbenci in jih zaposluje šola na podlagi razpisa. O izboru kandidatov odloča svet šole. Pogoji dela in zaposlovanja so na splošno urejeni z delovno pravno zakonodajo in s predpisi o javnih uslužbencih in izobraževanju ter kolektivnimi pogodbami. Posebni vidiki kot npr. pripravništvo, strokovni izpit in napredovanje pa so urejeni v izvršilnih predpisih ministrstva, pristojnega za izobraževanje. Razpise za prosta delovna mesta se objavi na spletnih straneh in oglasni deski zavoda za zaposlovanje ter posameznih šol. Potreba po novi zaposlitvi oziroma prenehanje potrebe se prijavijo uradu državne uprave oziroma mestnemu uradu in zavodu za zaposlovanje. Urad državne uprave oziroma mestni urad vodi evidenco presežnih delavcev. Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, so napoteni na šole. Šola lahko zapolni delovno mesto šele po tem, ko dobi s pristojnega urada obvestilo, da v evidenci ni osebe, ki izpolnjuje pogoje za prosto delovno mesto ali pa pisno obrazloži, zakaj z napoteno osebo ni sklenila delovnega razmerja. Učitelj razrednega pouka je lahko, kdor je opravil dodiplomski ali podiplomski študijski program za razredne učitelje (240 ECTS) ali štiriletni predbolonjski program. Podobno tudi predmetni učitelji – najmanj 180 ECTS s

predmetnega področja in 60 ECTSs področja pedagoške, psihologije in didaktike. V srednji šoli morajo učitelji končati podiplomski študijski program ustrezne smeri oziroma podiplomski strokovni specialistični program ustrezne smeri in imeti pedagoške kompetence.

Izjemoma se lahko sklene delovno razmerje tudi brez razpisa – za določen čas, ko je to potrebno zaradi zagotavljanja nemotenega vzgojno-izobraževalnega procesa, vendar le do sklenitve delovnega razmerja na podlagi razpisa ali na drug predpisan način (napotitev iz evidence ipd.) in ne dalj kot za 60 dni. Če se na razpis ne prijavi nihče, ki izpolnjuje predpisane pogoje, se razpis v roku petih mesecev ponovi, za ta čas pa se sklene delovno razmerje z osebo, ki ne izpolnjuje pogojev. Šole zaposlujejo tudi učitelje pripravnike. Pripravnštvo traja eno leto, strokovni izpit pa morajo kandidati opraviti najkasneje v enem letu po poteku pripravnštva, sicer jim delovno razmerje preneha.

V 20 državah OECD (od 35, ki so priskrbele podatke) so učitelji takoj po zaključku študija polno kvalificirani za poučevanje. Med temi državami so tudi mnoge evropske države, na primer Finska, Danska, Češka, Avstrija, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Slovaška.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki: /

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo: /

6.4 Presoja posledic za socialno področje: /

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Presoja posledic za druga področja: /

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa: /

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Navedeno je skladno z Resolucijo o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09).

Gradivo je bilo dne 20.4.2015 poslano na e. demokracijo in v medresorsko usklajevanje ministrstvom, Službi Vlade za zakonodajo, Sindikatu vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije ter Sindikatu delavcev v vzgojni, izobraževalni in raziskovalni dejavnosti. Ker k obravnavanemu členu nismo prejeli pripomb, je gradivo v celoti usklajeno z organi, ki so prejeli predlagani zakon v pregled in mnenje.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica,
- dr. Andreja Barle Lakota, državna sekretarka.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 79/03 in 58/09 – ZOFVI-H) se 11. člen spremeni tako, da se glasi:

»Do zaključka šolskega leta 2017/2018 lahko strokovni delavci, ki imajo v šoli sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas v obsegu polnega delovnega časa, pa jim ni mogoče zagotoviti zakonsko določenega obsega za poučevanje predmetov, za katere izpolnjujejo vse z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje, in je to potrebno zaradi nemotenega izvajanja vzgojno-izobraževalne dejavnosti, dopolnjujejo učno obveznost pri drugih predmetih.

Obseg dopolnjevanja iz prvega odstavka tega člena v šolskem letu 2015/2016 ne sme presegati 40 odstotkov, v šolskem letu 2016/2017 ne več kot 30 odstotkov in v šolskem letu 2017/2018 ne več kot 20 odstotkov zakonsko določenega obsega učne obveznosti strokovnega delavca.

Za določitev osnovne plače delavca se v primeru iz prvega odstavka tega člena smiselno uporabljajo določbe 14. člena zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15).«.

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2015.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Prehodna določba 11. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 79/03 in 58/09 – ZOFVI-H) se s 1. septembrom 2015 izteče, pri čemer se je iztekel tudi razlog uvedbe navedenega prehodnega režima: postopno uvajanje in umestitev izobraževalnega programa devetletne osnovne šole, kar je zahtevalo tudi kadrovske prilagoditve z nadaljnjim izobraževanjem. Namen navedenega določila je postopno ukinjanje navedenega ukrepa, saj nekaj sistemskih sprememb zadnjih let (inkluzija v vzgoji in izobraževanju, uvajanje zgodnjega poučevanja prvega tujega jezika, uvajanje neobveznih izbirnih predmetov), zlasti v osnovnošolskem izobraževanju, še vedno zahteva kadrovske prilagoditve, zato je predvideno postopno zmanjševanje možnosti za dopolnjevanje z nepopolno poklicno kvalifikacijo do izteka te možnosti s 1. septembrom 2018. Na ta način vzgojno-izobraževalni zavodi pridobijo čas za zakonsko ustrezno izvedbo izobraževalnega programa, ne da bi za to povečevali finančna sredstva, in za izvedbo ustreznega kadrovskega razvojnega načrta za obdobje, ko se predlagani prehodni režim izteče.

K 2. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

11. člen

Do 1. 9. 2015 lahko delavci, ki imajo v šoli sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas v obsegu polnega delovnega časa, pa jim ni mogoče zagotoviti učne obveznosti v skladu s tem zakonom za poučevanje predmetov, za katere izpolnjujejo vse z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje, in je to potrebno zaradi nemotenega izvajanja vzgojno-izobraževalne dejavnosti, dopolnjujejo učno obveznost pri drugih predmetih.

Obseg dopolnjevanja iz prvega odstavka tega člena ne sme presegati 40 odstotkov predpisane učne obveznosti strokovnega delavca.

Za določitev osnovne plače delavca se v primeru iz prvega odstavka tega člena smiselno uporabljajo določbe 14. člena zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 56/2002 in 110/2002).